

Arkivsak-dok. 23/46720-13
Saksbehandler Kathinka Messel

Saksgang
Formannskapet 2023 - 2027
Bystyret 2023 - 2027

Møtedato
07.05.2024
23.05.2024

Sak nr.
47/24

Unntatt offentlighet ihht

Valg av meddommere til Sarpsborg tingrett, Borgarting lagmannsrett og Østre Viken jordskifterett for perioden 2025 – 2028

Innstillingssak.

Medsaksbehandlere: Viktoria Lerhol

Kommunedirektørens innstilling:

Foreslåtte kandidater i henhold til oversikt (vedlegg 1, 2 og 3) velges som meddommere til Sarpsborg tingrett, Borgarting lagmannsrett og Østre Viken jordskifterett for perioden 01.01.2025 - 31.12.2028.

Vedlegg:

Sarpsborg tingrett - meddommere
Borgarting lagmannsrett - meddommere
Østre Viken jordskifterett - jordskiftemeddommere
Reserver

Sammendrag:

Bystyret skal velge meddommere til Sarpsborg tingrett, Borgarting lagmannsrett og Østre Viken jordskifterett for ny periode fra 01.01.2025 – 31.12.2028.

Kommunedirektøren har utarbeidet et forslag til valg av meddommere i samsvar med kriteriene i domstoloven. Det er foretatt vandelskontroll av alle foreslåtte meddommere, og sjekk mot folkeregisteret.

Listene over foreslåtte kandidater vil ligge ute til alminnelig ettersyn. Dette skjer i perioden mellom formannskapets møte og bystyrets møte.

Utredning:

Bystyret skal velge meddommere til Sarpsborg tingrett, Borgarting lagmannsrett og Østre Viken jordskifterett for ny periode fra 01.01.2025 – 31.12.2028. Formannskapet forbereder valget og avgir forslag til valg til bystyret (domstoloven § 68). Valget skal foretas innen 1.juli (domstoloven § 66).

Gruppen av meddommere skal ha allsidig sammensetning, slik at de best mulig representerer alle deler av befolkningen. Kommunen har oppfordret allmennheten til å

foreslå kandidater (domstoloven § 67) på kommunens nettside, i sosiale medier og i Sarpsborg Arbeiderblad. Foreslåtte meddommere har søkt om å bli meddommer. De som har vært meddommere tidligere har også blitt videreført, hvis de ikke har søkt om fritak.

Krav til den som velges (domstoloven § 70):

- Tilstrekkelige norskkunnskaper
- Personlig egnet til oppgaven
- Være over 21 år og under 70 år (ved valgperiodens start)
- Ikke være fradømt stemmeretten i offentlige anliggender
- Ikke være under offentlig gjeldsforhandling, konkursbehandling eller i konkursskarantene
- Stå innført i folkeregisteret som bosatt i kommunen på valgdagen
- Være statsborger i Norge eller annet nordisk land, eller ha stått innført i folkeregisteret som bosatt i riket de tre siste år før valgdagen.

Utelukket fra valg på grunn av stilling (domstoloven § 71):

- Stortingets representanter og vararepresentanter
- Statsrådets medlemmer, statssekretærer, statsrådenes personlige politiske rådgivere og ansatte ved Statsministerens kontor
- Statsforvaltere og assisterende statsforvaltere
- Utnevnte og konstituerte dommere og ansatte ved domstolene
- Ansatte ved påtalemyndigheten, i politiet og kriminalomsorgen og personer som er tildelt begrenset politimyndighet
- Ansatte i Justisdepartementet, Politidirektoratet og Domstoladministrasjonen og dens styre
- Ansatte og studenter ved Politihøgskolen og Fængselsskolen
- Praktiserende advokater og advokatfullmektiger
- Kommunens administrasjonssjef (medlemmene av kommunerådet i kommuner med et parlamentarisk styringssystem) og andre kommunale tjenestemenn som tar direkte del i forberedelsen eller gjennomføringen av valget.

Utelukket fra valg (domstolovens § 72):

- Personer som ikke oppfyller minimumskravene til vandel.

Krav til den som velges som jordskifteddommer (jordskifteloven § 8):

- Ha kyndighet i de fag som behandles av jordskifteretten.

Det er gjennomført vandelskontroll og kontroll mot folkeregisteret av de personer som er foreslått valgt som meddommere.

Fra Sarpsborg skal det velges følgende antall:

Sarpsborg tingrett:

- Meddommere: 145 kvinner
- Meddommere: 145 menn

Borgarting lagmannsrett:

- Meddommere: 38 kvinner
- Meddommere: 38 menn

Østre Viken jordskifterett:

- Jordskiftedommere: 3 kvinner
- Jordskiftedommere: 3 menn

Meddommere i tingretten eller lagmannsretten er ikke fritatt for valg til jordskifteutvalget (jordskifteloven § 2-5). Man kan ikke velges som meddommer i både tingrett og lagmannsrett (domstolloven § 68).

Forslaget legges ut til alminnelig ettersyn (domstolloven § 68), med oppfordring til de som har innvendinger til å melde fra innen fastsatt frist. Dette skjer i perioden mellom formannskapetets møte 7. mai og bystyrets møte 23. mai.

En person kan kreve seg fritatt fra valg dersom helsetilstanden eller andre særlige grunner tilsier det, eller vedkommende har vært medlem av et utvalg i to perioder tidligere (domstolloven § 74).

Ettersom listene over foreslåtte kandidater skal ligge til offentlig ettersyn, foreslår kommunedirektøren 20 ekstra kandidater som står på reserveliste. Alle disse kan velges som meddommere til Sarpsborg tingrett eller Borgarting lagmannsrett. Noen fyller også kravene til å kunne bli valgt til jordskiftemeddommer til Østre Viken jordskifterett. Dersom det i forkant av bystyret kommer krav om fritak fra personer som fyller kriteriene vil kommunedirektøren orientere bystyret om dette, og anbefale at et nødvendig antall kandidater som ved utsendelse av saksframlegget er ført opp på reservelisten velges isteden.

Dersom det kommer krav om fritak fra personer som fyller kriteriene etter at de er valgt av bystyret, men før listene skal sendes inn til domstolen, vil kommunedirektøren legge opp til et suppleringsvalg i september med personer som står på reservelisten.

Innen 15. september 2024 skal kommunen ha sendt inn listene over de som er valgt (domstolloven § 69). Utvalget skal inneholde nøyaktig antall ved oversendelse av valgte kandidater til domstolen.

Konsekvenser økonomi, miljø og folkehelse:

Økonomi:

Saken har ingen økonomiske konsekvenser for Sarpsborg kommune. Tapt arbeidsfortjeneste blir kompensert av domstolen. Studenter, pensjonister og trygdede får kr. 750,- pr. dag som går med til å møte i retten, dette utbetales av den enkelte domstol.

Miljø:

Ingen vesentlige konsekvenser.

Folkehelse:

Ingen vesentlige konsekvenser.